

Ny rapport fra Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS):

Behandling av rusmisbrukere godt i gang

Tilbudet om fri tannbehandling til utvalgte grupper rusmiddelmisbrukere er godt i gang, viser en ny rapport fra SIRUS. Avgrensningen av hvem som omfattes av tilbudet har imidlertid gitt fylkestannlegene noe hodebry, og det kan se ut til at grupper faller utenfor.

Fylkestannlegene fikk i 2005 ansvar for å gi tilbud om tannhelsetjenester til rusmiddelmisbrukere som oppholdt seg i døgninstitusjon ut over tre måneder. Tilbudet er senere utvidet til å omfatte rusmiddelmisbrukere som mottar tjenester etter sosialtjenestelovens kapittel 4 og til pasienter i legemiddelassistert rehabilitering (LAR).

God oppfølging

Kartleggingen viser at fylkestannlegene har fulgt opp ansvaret de har fått, selv om det varierer litt hvor mye som er blitt gjort. Det rapporteres om engasjerte medarbeidere som har sett på oppgaven som en faglig utfordring. Både offentlige og private tannleger er involvert i behandlingen.

Grupper som faller utenfor

Fylkestannlegene rapporterer imidlertid om flere grupper som de mener faller utenfor tilbudet slik det er avgrenset i dag. Dette gjelder blant annet personer som har vedtak etter andre kapitler i sosialtjenesteloven, personer i medikamentfri poliklinisk behandling og tidligere rusmiddelmisbrukere

som ikke mottar hjelp fra kommunen, men som har stort behov for tannbehandling.

Noen fylkestannleger ønsker en mer fleksibel tolkning av hvem som skal ha rett til tilbudet, mens andre ønsker en klartest mulig avgrensning. Det er bred enighet om at behovet for tjenesten er stort, men at økonomiske ressurser i noen grad begrenser tilbudet.

Har alle aktuelle brukere fått tilbudet?

Det er vanskelig å si i hvilken grad alle de aktuelle brukerne har fått tilbudet. Ikke alle fylkestannlegene har den nødvendige oversikten over hvor mange som har krav på vederlagsfri tannbehandling, og har heller ikke

rapporteringssystemer som forteller hvor mange i den aktuelle pasientgruppen som har mottatt tilbudet.

Kartleggingen har vært utfordrende siden det ikke var lagt opp til spesielle rapporteringsrutiner utover det som følger av rammetilskuddet fylkestannlegene har fått for å gjøre oppgaven.

Hvem skal betale?

Organisering av økonomien viser seg å være vanskelig for mange av fylkestannlegene. Pasientene fra døgninstitusjonene er ofte folkeregistrert i et annet fylke enn der de har mottatt behandlingen. Dette har ført til en del problemer fylkene imellom, ettersom de har etablert ulik praksis for oppgjør. Mens noen bare finansierer tannbehandling for rusmiddelmisbrukere som er registrert i eget fylke, betaler andre for alle som gis behandling uavhengig av hvor de hører hjemme.

Om rapporten

SIRUS har kartlagt tilbudet på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. Datagrunnlaget er intervjuer med alle de 19 fylkestannlegene (i noen fylker er tittelen tannhelseleder eller tannhelsesjef), og aktuelle dokumenter i saken.

Hele rapporten kan lastes ned fra: <http://www.sirus.no/files/pub/551/sirusrap.2.10.pdf>

Ellen Beate Dyvi

Søk i fulltekst på
www.tannlegetidende.no